

Đi n Trung Hoa thi c s

Tác Giả: Tr n Gia Ph ng

Thứ Tư:, 25 Tháng 11 Năm 2009 21:55

Đi v i ng i Vi t, đi n Trung Hoa b t đ u t thi c s .

Tr n Gia Ph ng

Vi t Nam n m v phía nam Trung Hoa, m t n c l n so v i Vi t Nam. V trí đ a lý n y là m t đi n n thi ng tr c cho Vi t Nam, vì các nhà lãnh đ o Trung Hoa qua m i thi đ i, luôn luôn thi n c l n, ki m cách xâm l ng các n c nh l ng gi ng, trong đó có Vi t Nam. Bài n y trình bày đi n n Trung Hoa thi c s .

1. Trung Hoa xâm chi m c Vi t

ph ng b c, lúc m i l p qu c, ng i Trung Hoa qu n t sinh s ng chung quanh l u v c Hoàng Hà (Huang He), phía b c D ng T Giang (Yang Zi Jiang), khá xa c Vi t. Các tri u đ i Trung Hoa đ u tiên theo ch đ phong ki n, t c phong h u (phong ch c) và ki n đ a (c t đ t) đ cai tr . Hoàng đ Trung Hoa n m gi chính quy n trung ng. Các v ng h u đ ng đ u các ti u qu c chung quanh g i là ch h u. Vào th k th 3 tr c Công nguyên (TCN), nhà Châu (Chou) suy y u. Trong các ch h u, lúc đó n c T n m nh nh t.

Năm 221 tr c TCN, vua n c T n là T n Chính tiêu di t các ch h u, thi ng nh t Trung Hoa, lên ng i hoàng đ t c T n Th y Hoàng (Ch'in Shih Huang, tr vì 221-210 TCN), l p ra nhà T n (Ch'in). T n Th y Hoàng b ch đ phong ki n, xóa các n c nh , chia Trung Hoa thành 36 qu n, đ t quan cai tr , thu c quy n hoàng đ .

n đ nh xong trung nguyên Trung Hoa, T n Th y Hoàng sai Đ Th (Tu Shu) và S L c (Shi Lu) c m quân v t qua sông D ng T năm 214 TCN (đinh h i), m mang b c cõi xu ng ph ng nam, chi m vùng đ t mà ng i Trung Hoa g i là vùng Bách Vi t, l p thành ba qu n là Qu Lâm (Kueilin), Nam H i (Nanhai), và T ng Qu n (Hsiang).

Qu Lâm nay là vùng b c và đông Qu ng Tây. Nam H i là vùng Qu ng Đông. T ng Qu n là đ t c Vi t, t c vùng B c Vi t ngày nay. Trong ba qu n n y, T ng Qu n xa xôi nh t đ i v i Trung Hoa. Phía b c T ng Qu n, núi non hi m tr bao b c, ngăn cách v i Nam H i, Qu Lâm, và trung nguyên Trung Hoa.

Đ Th b ng i đ a ph ng kháng c và gi t ch t. Nhà T n c Nhâm Ngao (hay Nhâm Hiêu) làm hi u úy qu n Nam H i và Tri u Đà (Chao T'o) làm huy n l nh Long Xuyên (Lung-Chuan), thi ph c a qu n Nam H i.

Năm 210 TCN (tân m o), Tri u Đà đ em quân sang đánh T ng Qu n hay c Vi t. Theo truy n

thuy t, vua c Vi t là An D ng V ng, nh có n th n nên đã đ y lui quân Tri u Đà. Tri u Đà li n gi ng hòa và cho con trai là Tr ng Th y sang k t hôn v i con gái c a An D ng V ng là M Châu. Tr ng Th y lên b gấ n th n, thay b ng m t n gi , r i v n c. Năm 208 TCN (quý t), Tri u Đà t n công An D ng V ng l n n a, và chi m đ c khu v c c Vi t.(1)

Lúc đó, Nhâm Ngao b b nh qua đ i. Tr c khi t tr n, Nhâm Ngao khuyên Tri u Đà nên đ a vào đ a th xa xôi hi m tr c a qu n Nam H i, thành l p m t n c đ c l p. Năm 207 TCN (giáp ng), Tri u Đà chi m Nam H i và t x ng v ng, t c Tri u Võ V ng, đ t qu c hi u là Nam Vi t, đóng đô Phiên Ngung (có tài li u g i là Phan Ngu hay Phan Ngung). Năm 198 TCN (quý m), Tri u Võ V ng c ng i sang cai tr c Vi t.(C ng m c, bd. t p 1, sđd. tr. 89.)

Bên Trung Hoa, sau khi nhà T n b l t đ , H ng Võ (Xiang Yu) cùng L u Bang (Liu Bang) tranh hùng. L u Bang thành công, lên ngôi hoàng đ , t c Hán Cao T (Han Kao Tsu, tr vì 202-195 TCN), l p ra nhà Hán (202 TCN - 220). Lúc đ u, Hán Cao T v n đ h Tri u làm v ng đ t Nam Vi t. G n 100 năm sau, Hán Võ Đ (Han Wu Ti, tr vì 141-87 TCN) sai L Bác Đ c (Lu Bo De) đem quân đánh nhà Tri u năm canh ng (111 TCN), gi t vua Tri u D ng V ng và thái phó L Gia, chi m n c Nam Vi t.

C n chú ý là Tri u Đà v n là t ng c a nhà T n, vâng l nh nhà T n làm huy n l nh Long Xuyên, th ph c a qu n Nam H i, nhân c h i xáo tr n Trung Hoa, đ ng lên chi m qu n Nam H i, l p ra n c Nam Vi t. Tri u Đà không ph i là ng i đ a ph ng Bách Vi t. Tri u Đà xâm lăng c Vi t và sáp nh p c Vi t vào n c m i c a ông là Nam Vi t.

Theo s gia Ngô Th i S (th k 18), tác gi b Vi t s tiêu án, vì Tri u Đà sáp nh p c Vi t vào n c Nam Vi t, nên khi Nam Vi t b L Bác Đ c sáp nh p vào n c Trung Hoa năm 111 TCN, vùng c Vi t cũng b sáp nh p luôn vào Trung Hoa, ch tr c kia quân đ i c a tri u đình Trung Hoa không xu ng t n mi n biên vi n xa xôi n y. Do đó, theo Ngô Th i S , Tri u Đà ch ng nh ng không có công gì v i c Vi t mà là ng i đem h a l i cho c Vi t n a.(2) T đó, c Vi t b Trung Hoa đô h cho đ n năm 938, khi Ngô Quy n chi n th ng tr n B ch Đ ng Giang, đánh đ u i quân Nam Hán ra kh i n c.

2.- Ch tr ng thu c đ a th a dân

Khi g i quân v t sông D ng T , đánh chi m Bách Vi t, tri u đình Trung Hoa th c hi n ngay chính sách thu c đ a th c dân (th c = tr ng, t c tr ng ng i). Tri u đình Trung Hoa g i ng i Trung Hoa, thu c ch ng Mongoloid (Mông-c) đ n các vùng đ t m i chi m càng ngày càng đông. Nh ng đ t di dân đ u tiên có th g m hai h ng ng i: th nh t là nh ng binh sĩ đi chi m đ t và th hai là nh ng ng i có tr ng t i, b l u đày đ n mi n biên vi n. Khi làm l nh Long Xuyên, Tri u Đà g i s v tri u đình nhà T n, xin tri u đình g i ba v n con gái ho c đàn bà góa sang đ làm v binh sĩ.(3) Nh th , ch ng t s ng i g c Hoa đ c g i đ n vùng Nam H i lên khá đông.

T khi Tri u Võ V ng (Tri u Đà) c ng i sang cai tr c Vi t (198 TCN), ng i Trung Hoa thu c ch ng Mongoloid di c đ n t n c Vi t càng ngày càng đông, đ n n i có s thuy t cho r ng nh ng ng i Hoa di c n y chính là t tiên ng i Vi t. Trong th c t nh ng di ch kh o c

cho th y nh ng ng i đ u tiên s ng trên đ t c Vi t nói chung thu c ch ng ng i đ c s p vào nhóm Indonesian hay Mã Lai Đa Đ o (Malayo-Polynesian). Nh ng ng i Hoa di c t th i Tri u Đà đ n C Vi t sinh s ng, đã h p ch ng v i ng i b n đ a c Vi t đ tr thành t tiên ng i Vi t ngày nay.

Theo sách The Living Races of Men (New York, 1966), các ti n sĩ Carleton S. Coon và Edward E. Hunt Jr. đ a trên nh ng kh o c u v huy t h c, đã s p ng i Đông Nam Á, trong đó có ng i Vi t Nam, và ng i Indonesian n m chung trong m t h th ng huy t t c v i nhau.(4) Bên c nh đó, trong nh ng nghiên c u v ngu n g c ng i Vi t Nam, b bách khoa Encyclopedia Britannica (1999) đã k t lu n "... r ng gi a ng i Vi t v i ng i Thái và các t c h Indonesian có liên h m nh m [ch t ch] v xã h i và văn hóa."(5) Các k t qu n y cho th y trong cu c h p ch ng Vi t Hoa th i c Vi t, y u t b n đ a có tính cách ch y u quan tr ng c v ch ng t c, l n văn hóa và xã h i.

Y u t b n đ a còn th y rõ trong hai s ki n: 1) Th nh t, đ u b đ h h n m t ngàn năm trong th i c s , ng i Vi t v n duy trì ti ng Vi t, v n nói ti ng Vi t cho đ n ngày nay, trong khi ch vi t có th thay đ i. 2) Th hai, đ qu c Trung Hoa xâm chi m mi n Nam sông D ng T , m t vùng đ t r ng m nh mông v i nhi u s c dân khác nhau, duy nh t ch có ng i c Vi t n i lên giành đ c l p, trong khi các s c dân khác đành ch u s đ h c a Trung Hoa. Đi u n y cho th y s c dân b n đ a là m t thành t quan tr ng trong s s ng còn c a ng i Vi t.

Đi u đ c bi t là nh ng ng i Mongoloid di c đ n sinh s ng trên đ t c Vi t, t đ i n y qua đ i khác, đã g n li n v i nh ng quy n l i chính tr , kinh t ng i b n đ a c Vi t. T đó nh ng ng i Mongoloid di c đ n c Vi t đ c Vi t hóa đ n đ n, và tr thành m t b ph n c a dân Vi t, trái ng c v i ch tr ng đ ng hóa ng i Vi t c a tri u đ nh Trung Hoa. (Thay vì đ ng hóa ng i Vi t theo Trung Hoa, thì ng i Trung Hoa di c l i bi n thành ng i Vi t.) Có khi chính nh ng ng i g c Hoa di c cũng n i lên ch ng l i ch đ đ h Trung Hoa.

T ng tr ng cho khuynh h ng n y là cu c n i đ y c a L ng Long năm 178 (m u ng), r i c a các binh sĩ tri u đ nh Trung Hoa t i Giao Ch năm 184 (giáp t y), và n i b t h n c là Lý Bôn năm 541 (tân đ u). Sách Đ i Vi t s ký toàn th vi t v Lý Bôn nh sau: "T tiên là ng i B c [Trung Qu c], cu i th i Tây Hán [202 TCN-25 SCN] kh v vi c đánh đ p, m i tránh sang đ t ph ng Nam, đ c 7 đ i thì thành ng i Nam..."(6) Câu n y không kh ng đ nh là đ c b y đ i m i tr thành ng i Nam, nh ng ý cho th y s ng lâu năm và nhi u đ i c Vi t "thì thành ng i Nam".

Nh th , t th i T n Th y Hoàng, Trung Hoa b t đ u xâm chi m mi n nam sông D ng T , ti n xu ng c Vi t. Nhà c m quy n Trung Hoa di dân đ đ ng hóa vùng Bách Vi t, nh ng khi đ n T ng Qu n, t c c Vi t, m u đ n y b t thành, vì g p s ch ng đ i m nh m c a ng i c Vi t, trong đó có c nh ng di dân t ph ng b c đ n. Ng òi c Vi t luôn luôn ki m cách n i đ y ch ng l i nhà c m quy n th c dân Trung Hoa, đ giành l y ch quy n và n n đ c l p c a mình.

3.- Huy n tho i khai hóa

Đ t c Vi t b Trung Hoa đ h t năm 208 TCN đ n năm 938, là năm Ngô Quy n đánh đ i

quân Nam Hán ra kh i b cũi c Vi t.(7) Nhà c m quy n Trung Hoa đ a ng i sang c Vi t, v a đ bi n c Vi t thành m t thu c đ a th c dân c a Trung Hoa, làm phi n thu c nh m b o đ m an ninh phía nam c a Trung Hoa, v a đ t ch c khai thác và bóc l t thu c đ a.

Công cu c khai thác c a nh ng nhà đô h Trung Hoa ch nh m ph c v quy n l i Trung Hoa, nh ng l i luôn luôn t đ cao là h đã khai hóa dân Vi t mà h cho là “Nam man”.(8) Theo sách H u Hán th (Hou Han shu, sách v đ i H u Hán, vi t vào th k th 5): “T c C u Chân làm ngh s n b n ch không bi t dùng bò đ cày. Dân th ng ph i mua lúa Giao Ch m i l n b thi u th n. [Nhâm] Di n b n truy n đúc các th đ i n khí đ y cho h kh n ru ng, ru ng đ t trù m t, m i năm m t r ng thêm; trăm h đ c đ y đ . Dân L c Vi t l i không có phép c i h i, m i ng i a d m đ t, không quen thói s ng chung v i nhau, nên không bi t tình cha con, không bi t đ o v ch ng. Vì v y Di n g i th đ i các huy n thu c quy n ông, truy n cho m i ng i đ n ông t 20 đ n 50 tu i, đ n bà t 15 đ n 40 tu i, t t c tùy theo tu i tác mà c i h i nhau... Tr c kia trong th i Bình Đ có Tích Quang, ng i Hán Trung làm thái thú Giao Ch , l y l nghĩa đ y cho dân Man di ăn , ti ng giáo hóa cũng l ng l y nh ông Di n...Đ t Lĩnh Nam gi phong t c Trung Hoa b t đ u t hai v thái thú đó...”(9)

Đo n văn n y k công hai nhân v t tiêu bi u cho các thái thú Trung Hoa, là Tích Quan (Xi Guang/ Hsi Kuang) và Nhâm Di n (Ren Yan / Jen Yen). Tích Quang làm thái thú Giao Ch (châu th sông H ng), đ i vua Hán Bình Đ (1-5 SCN). Nhâm Di n làm thái thú C u Chân (châu th sông Mã) t năm 25 đ n năm 29 (SCN) thì đ c g i v Trung Hoa.

Hai nhân v t n y, theo H u Hán th , đã có công: 1) Truy n đ y vi c dùng đ i n khí đ cày ru ng. 2) Giáo hóa dân b n đ a. Hai “s ngh i p” n y đ c các b s Trung Hoa ca t ng và đ c m t s b s Vi t Nam chép theo. Đây là hai v n đ tiêu bi u c n đ c xem xét l i:

a) Th nh t, “Di n b n truy n đúc các th đ i n khí đ y cho h kh n ru ng”. Đ a vào câu n y, các sách x a cho r ng chính Nhâm Di n đã đ y cho dân Vi t bi t cách dùng l i i cày b ng kim khí (đ i n khí) đ cày ru ng. C n chú ý là ng i Trung Hoa x a vùng Hoàng Hà, tr ng lúa mì và lúa m ch trên ru ng khô, không bi t lúa g o (lúa n c), thì làm sao gi i k thu t tr ng lúa g o ru ng n c mà đ y ng i Vi t?

Trong khi đó, m t tài li u c c a Trung Hoa xác đ nh rõ ràng lúa tr ng t i c Vi t là lo i lúa n c, theo th y tri u lên xu ng mà cày c y. Sách Giao Châu ngo i v c ký [vi t kho ng gi a đ i T n (265-420) Trung Hoa] vi t: “...H i x a, ch a có qu n huy n, thì L c đ i n tùy theo th y tri u lên xu ng mà cày c y. Ng i cày ru ng y g i là L c dân, ng i cai qu n dân g i là L c v ng, ng i phó là L c t ng, đ u có n b ng đ ng và đ i s c xanh làm huy hi u...”(10) “Theo th y tri u lên xu ng mà cày c y” chính là lúa tr ng trong ru ng n c, hay lúa g o.

Càng ngày càng có nhi u kh o c u c a các h c gi Hoa K , Nga, Trung Hoa và c Vi t Nam, cho th y r ng Đông Nam Á là trung tâm đ u tiên trên th gi i c a n n văn minh lúa n c, r i t đó lan truy n đ kh p n i trên th gi i. Cũng theo các tác gi trên, tâm đ i m c a trung tâm văn minh lúa n c Đông nam Á chính là khu v c Hòa Bình B c Vi t.(11) Hòa Bình n m trong khu v c u n khúc c a sông Đà đ đ lên sông H ng, g n huy n Mê Linh (t c Phú Th , Vĩnh Phúc), qu n Giao Ch th i c Vi t, n i phát tích c a Hai Bà Tr ng.

Ti n sĩ Wilhelm G. Solheim II, giáo s nhân ch ng h c thu c Đ i h c Hawaii, chuyên viên v ti n s Đông Nam Á, cho bi t nh ng di ch ông tìm ki m đ c năm 1963 mách b o r ng s c dân L c Vi t Đông Nam Á đã bi t tr ng lúa và bi t cách đúc đ ng s m h n các mi n C n đông, n Đ và Trung Hoa. (National Geographic, Vol. 139, No. 3, March 1971.)

Theo m t tài li u khác, t i Mê Linh (Vĩnh Phúc, Phú Th ngày nay) qu n Giao Ch (châu th H ng Hà), ng i ta tìm th y nh ng b x ng trâu đã có m t t i đây kho ng 2,000 năm tr c Công nguyên, và hai i cày b ng đ ng theo mô th c Đông S n (th k th 5 TCN đ n th k 1 SCN) dùng cho trâu cày.(12)

Nh th , rõ ràng Nhâm Diên không ph i là ng i khai tâm dân Vi t dùng đi n khí đ cày c y nh H u Hán th đã vi t và các b s khác chép theo. Dân L c Vi t đã bi t làm ru ng, tr ng lúa n c (lúa g o) và đã bi t s d ng đi n khí tr c khi ng i Trung Hoa đ n xâm l ng, ch không ph i ng i Trung Hoa d y dân L c Vi t dùng đi n khí đ cày c y. Lúc đó, dân L c Vi t dùng i cày b ng đ ng vì đ đ ng là ngh luy n kim chính c a dân L c Vi t (v n n i ti ng v tr ng đ ng), và nh t là đ s t b h n ch , do vi c bà L h u nhà Hán đã ra i nh c m xu t c ng s t xu ng phía nam Trung Hoa t năm 183 TCN.(C ng m c, tr. 92.)

V y ph i ch ng Nhâm Diên, thái thú C u Chân (vùng châu th sông Mã), n i có trung tâm tr ng đ ng Đông S n (Thanh Hóa), ch ng ki n c nh dân chúng đ a ph ng đã cày c y b ng i cày b ng đ ng theo mô th c Đông S n, r i báo cáo nh trên đ i p công v i tri u đnh Trung Hoa?

b) Đi u th hai, H u Hán th còn cho r ng ng i Vi t “không có phép c i h i... không quen thói s ng chung v i nhau nên không bi t tình cha con, không bi t đ o v ch ng”, nên Nhâm Diên d y dân Vi t c i h i theo i giáo. T p t c c i h i, cũng nh các i nghi, t p quán trong đ i s ng m i s c dân m i khác. Ng i c Vi t có phong t c c a ng i c Vi t. Dân Trung Hoa có t p quán c a dân Trung Hoa. D i th i Mã Vi n cai tr c Vi t, H u Hán th (qu n 54) chép r ng: “Lu t dân Vi t và lu t nhà Hán khác nhau đ n h n m i đi u.”(13)

Nh ng t p t c c i h i c a các b t c mi n núi Vi t Nam ngày nay, có th xem là v t tích t p t c c a ng i c Vi t còn đ c i u truy n. D u theo m u h , nh ng t p t c c i h i n y khác v i t p t c c a nh ng ng i i mi n đ ng b ng (ng i Kinh), nh ng không có gì là đ i phong b i t c, đáng đ lên án hay đáng đ thay th . Vì v y, khi đô h c Vi t, các nhà cai tr Trung Hoa b t ng i c Vi t b nh ng t p t c c i h i c a ng i c Vi t, và theo nh ng t p t c c i h i Trung Qu c, là m t s áp đ t văn hóa thô b o, ch không ph i là giáo hóa cho ng i c Vi t.

Duy có m t đi u ch c ch n là c i h i theo i giáo Trung Hoa, t c c i h i theo ph h , đ “bi t tình cha con, đ o v ch ng”, nghĩa là i p thành t ng h gia đnh nh . Đi u n y đ i v i nh ng nhà đô h Trung Hoa có hai đi u i cho công vi c cai tr . Th nh t, qua các h gia đnh, nhà c m quy n đô h n m v ng tình hình dân s , tình hình an ninh đ a ph ng. Th hai, nhà c m quy n đô h s d a vào s h dân đ thu thu theo cách mà V ng (Wei Yang) hay Th ng (Shang Yang, 390-338 TCN), đã thi t i p t i Trung Hoa t th k th 4 tr c Công nguyên.(14) An ninh và thu thu là hai m c đích hàng đ u c a ch đ đô h bóc l t.

Ngoài Nhâm Diên, thái thú Tích Quang “i y i nghĩa d y cho dân Man di ăn , ti ng giáo hóa cũng i ng i y...”. I nghĩa mà Tích Quang ph bi n cho dân chúng c Vi t ch c ch n không

ngoài nghĩa Nho giáo, v i ba gi ng m i chính là tam c ng (vua tôi, ch ng v , cha con) và năm đ o chính là ngũ th ng (nhân, nghĩa, l , trí, tín). Ai cũng bi t Nho giáo là m t tri t thuy t chính tr h u thu n cho ch đ quân ch , trong đó đ ng đ u là đ o “trung quân”. Trung quân có nghĩa là trung thành v i vua. Lúc đó c Vi t không có vua; ch có vua Trung Hoa. Trung thành v i vua Trung Hoa là m c nhiên ch p nh n n n đô h c a Trung Hoa. Nh th , l giáo c a Tích Quang cũng ch đ n đ nh xã h i và ph c v cho công cu c th ng tr c a th c dân Trung Hoa.

Công vi c “giáo hóa” c a hai thái thú Tích Quang và Nhâm Diên, nh t là vi c áp đ ng t c l c i h i theo l nghi Trung Hoa, b ng i Vi t ch ng đ i. M t t trình c a Ti t T ng (Hsueh Tsung) vào năm 231, 5 năm sau khi Sĩ Nhi p ch t, g i cho tri u đình Đông Ngô th i Tam qu c (213 - 280), cho r ng cho đ n khi Ti t T ng đ n Giao Ch d i th i Sĩ Nhi p (Shi She) làm thái thú (t 187 đ n 226), t c là sau m y trăm năm đô h , nh h ng văn hóa Trung Hoa không đúng theo nh các báo cáo tr c đó; ng i Giao Ch và C u Chân v n còn gi t c l gia đình c a h .(15)

Đi u n y không l , vì đ n th k 15, Qu c tri u hình lu t th i nhà H u Lê đã th a nh n trong đi u 40 r ng: “Ng i “man liêu” là ng i s c th i u s và tuy có văn hóa khác v i dân Vi t, v n thu c thành ph n qu c dân Đ i Vi t...”(16) H n n a, cho đ n ngày nay, t c 20 th k sau, vùng r ng núi Vi t Nam v n còn m t s b t c theo m u h , t p quán riêng c a h .

Nh th , chuy n Nhâm Diên d y cho dân Vi t dùng đi n khí đ cày c y, hay chuy n Nhâm Diên và Tích Quang giáo hóa dân Vi t, đ u ch là nh ng huy n tho i làm đ p cho ch đ đ h . Trong khi đó ng i Trung Hoa h c cách cày c y lúa n c c a ng i Vi t và du nh p lúa n c vào Trung Qu c, làm phong phú sinh ho t kinh t Trung Hoa.

Trong sách Ancient China (1967), tác gi Edward H. Schafer vi t r ng: “Thu t tr ng lúa g o và thu n hóa gia súc ch c ch n [Trung Hoa] đã ti p thu t các s c dân t m th ng mi n nam xa xôi h o lách [nam Man].” (Nguyên văn: “The art of cultivating rice and domesticating cattle were doubtless adopted from the despised races of the remote south.”)(17a)

Cũng nhà nghiên c u n y cho r ng Đ c Kh ng T (551-478 TCN), ng i t nh S n Đông (Shandong) vùng h l u Hoàng Hà và phía b c sông Đ ng T , “s ng ch y u b ng lo i bánh làm b ng kê”. (nguyên văn: “...Confucius have subsisted chiefly on millet cakes...”), và “Kh ng T ch a bao gi th ng th c trà, và ch c ch n r ng V ng Xung, sáu th k sau, cũng th .” (nguyên văn: “...Confucius never tasted tea, and it is doubtful that Wang Ch'ung, six centuries later, did either....”)(17b) Trà là lo i gi i khát cũng phát xu t t mi n nam.

Ch tr ng bóc l t c a tri u đình Trung Hoa khi n ng khi nh , tùy hoàn c nh và tùy t cách c a các thái thú Trung Hoa, có ng i t t k x u, nh ng th c ch t tr c sau cũng đ u ch nh m m c đích v v t cho Trung Hoa. Chính sách bóc l t n y lên cao đi m khi vua Hán Quang Võ (Han Guang Wu) c Tô Đ nh (Su Ding) sang làm thái thú Giao Ch năm 34 (giáp ng). Tô Đ nh r t tham tàn và hà kh c, áp đ ng ch tr ng khai thác và bóc l t m t cách tri t đ , đã đ a đ n cu c kh i nghĩa giành đ c l p đ u tiên năm 40 (canh tý) c a dân c Vi t do Hai Bà Tr ng lãnh đ o.

Đội nòng n Trung Hoa thời cổ sơ

Tác Giả: Trn Gia Phng

Thứ Tư 25 Tháng 11 Năm 2009 21:55

Cu c kh i nghĩa c a Hai Bà Trng b th t b i năm 43 (quý mảo). Sau đó, trong su t m i th k , ng i Vi t nhi u l n n i lên ch ng quân xâm l c Trung Hoa: Tri u Th Trinh (248), Lý Nam Đ (541), Lý Ph t T (603), Lý T Tiên (602), Mai Thúc Loan (727), Phùng H ng (767), D ng Thanh (819), V ng Th ng Tri u (828), Khúc Th a Đ (905) D ng Diên Ngh (931). Cu i cùng, Ngô Quy n đánh đu i quân Nam Hán năm 938 (m u tu t), th c hi n đ c gi c m ng đ c l p c a dân t c Vi t.

K t lu n

Tóm l i, đ i v i ng i Vi t, đ i n n Trung Hoa b t đ u t th i c s . Ngay khi m i th ng nh t Trung Hoa, tri u đình nhà T n đã ch tr ng bành tr ng và đ a quân v t sông D ng T , chi m Bách Vi t, ti n xu ng xâm l ng c Vi t. Trong su t h n 1,000 năm đô h c Vi t, t năm 208 tr c Công nguyên đ n năm 938 sau Công nguyên, các thái thú Trung Hoa không ng ng v vét tài nguyên c Vi t đ cung ng cho tri u đình Trung Hoa.

Tuy ng i Vi t đã đánh đu i đ c quân Trung Hoa ra kh i n c đ giành l y đ c l p t ch , nh ng sau h n m t ngàn năm đô h n c Vi t, ng i Trung Hoa v n mang m t s đ nh ki n l ùng đ i v i ng i Vi t.

Th nh t, cho đ n th k 20, mà m t nhà cách m ng dân ch nh bác sĩ Tôn Văn (1866-1925), đã nói v i Khuy n D ng Ngh (chính khách Nh t B n): “Ng i Vi t Nam v n nô l căn tính. Ngày x a h b chúng tôi đô h , ngày nay h b Pháp đô h . Dân t c y không có t ng lai.”(18) Th t là m t câu nói ng o m n!

Th hai, các nhà c m quy n Trung Hoa t cho r ng n c Vi t là m t phiên thu c c a Trung Hoa, m t ph n đ t c a Trung Hoa. Khi Pháp chi m 6 t nh Nam K Vi t Nam, bu c tri u đình nhà Nguy n ký hòa c năm 1874, Pháp báo hòa c n y cho tri u đình nhà Thanh ngày 24-5-1875. Tri u đình nhà Thanh tr l i r ng: “Chí Giao Ch t c Vi t Nam b n h Trung Hoa thu c qu c.” (t m đ ch nghĩa: “T Giao Ch đ n Vi t Nam v n là thu c qu c c a Trung Hoa.”)(19) Vì v y nhà Thanh đòi h i Pháp ph i th ng thuy t v i Trung Hoa v v n đ Vi t Nam.

Năm 1939, trong m t tài li u c a đ ng C ng S n Trung Hoa, t a đ là “Cách m ng Trung Qu c và đ ng C ng S n Trung Qu c”, lãnh t đ ng CSTH là Mao Tr ch Đông đã xác quy t: “Các n c đ qu c, sau khi đánh b i Trung Qu c, đã chi m các n c ph thu c c a Trung Qu c: Nh t chi m Tri u Tiên, Đài Loan, L u C u, qu n đ o Bành H , và L Thu n, Anh chi m Mi n Đ i n, Bu-tan, H ng C ng, Pháp chi m An-Nam.”(20) Đi u th t nh c nh là trong khi Mao Tr ch Đông xem Vi t Nam l i là m t n c ph thu c Trung Hoa, mà H Chí Minh l i c u v i n Mao Tr ch Đông đ đ a Vi t Nam vào tròng Trung Hoa.

Do nh ng đ nh ki n u quy n tr ch th ng đ i v i Vi t Nam, các nhà c m quy n Trung Hoa luôn luôn có dã tâm xâm l ng Vi t Nam, mà không đ cho ng i Vi t yên s ng hòa bình.

Chú thích:

1. Qu c s quán tri u Nguy n, Khâm đ nh Vi t s thông giám c ng m c, (vi t t t: C ng

m c), (Ch Nho), Hà N i: b n d ch c a Nxb. Giáo D c, 1998, t p 1, tt. 80-89.

2. Ngô Thi i S , Vi t s tiêu án, b n d ch c a H i Vi t Nam Nghiên C u Liên L c Văn Hóa Á Châu, Sài Gòn, San Jose: Văn S tái b n, 1991, tr. 34.

3. Nguy n Ph ng, Vi t Nam th i khai sinh, Hu : Phòng Nghiên c u S , Vi n Đ i H c, 1965, tr. 235.

4. Carleton S. Coon & Edward E. Hunt J., The Living Races of Man, New York: Nxb. Alfred A. Knopf, 1966, đ b n 12, tr. 286.

5. Encyclopedia Britannica, 1999, (CD), "Vietnam History..."

6. Ngô Sĩ Liên, Đ i Vi t s ký toàn th [ch Nho], Hà N i: b n d ch Nxb. Khoa h c Xã h i, 1998, tr. 178. N u trung bình m t đ i (m t th h) là 23 đ n 25 năm, thì 7 đ i là t 161 đ n 175 năm. Nhà Hán (Han, 202 TCN - 220) Trung Hoa đ c chia thành 2 giai đ o n: Ti n Hán hay Tây Hán (Former Han, 202 TCN - 25) và H u Hán hay Đông Hán (Later Han, 25-220). Gi a Ti n Hán và H u Hán, t năm 9 đ n năm 23 là th i gian do V ng Mãng (Wang Mang) đ o chánh và c m quy n.

7. Bên Trung Hoa, nhà Đ ng (Tang) ch m đ t năm 907 khi Chu Toàn Trung (Chu Ch'uan-chung) đ o chánh, t đ Đ ng Ai Đ (tr vì 904-907), t mình lên làm vua, t c L ng Thái T (tr vì 907-914), t p ra nhà H u L ng (907-923). T đó Trung Hoa r i vào tình tr ng h t s c xáo tr n g i là đ i Ngũ đ i Th p qu c. i mi n b c Trung Hoa có năm tri u đ i k ti p nhau trong th i gian ng n là H u L ng (907- 923), H u Đ ng (923-935), H u T n (936-947), H u Hán (948-950), H u Châu (951-959). i mi n nam Trung Hoa, tr c sau m i i n c đ c thành t p, nên g i là Th p qu c: so v i ngày nay n c Ngô An Huy, Ti n Th c T Xuyên, Ngô Vi t Chi t Giang, S H Nam, Mân Vi t Phúc Ki n, Nam Hán Qu ng Đông, Nam Bình H B c, H u Th c T Xuyên, Nam Đ ng Giang Tô và B c Hán S n Tây. N c Nam Hán do L u Cung thành t p năm 917 Qu ng Đông, là n c chi m đóng Giao Châu. Ngô Quy n đánh đ i quân Nam Hán năm 938, giành đ c t p vĩnh vi n.

8. Ng i Trung Hoa luôn luôn t hào và g i các s c dân chung quanh là đông Di, tây Đ ch, b c Nhung, nam Man.

9. Nguy n Ph ng trích đ ch, sđd. tt. 186-187.

10. Lê T c, An Nam chí l c [ch Nho], Hu : U ban Phiên đ ch S li u Vi t Nam, Vi n Đ i h c Hu , phiên âm và đ ch nghĩa, 1961, tr. 39.

11. Tr n Ng c Thêm, Tìm v b n s c văn hóa Vi t Nam, Nxb. TpHCM, 1997, tt. 75-86.

12. Keith Weller Taylor, The Birth of Vietnam [Vi t Nam khai sinh], University of California Press, 1983, tr. 35.

13. Nguy n Ph ng, sđd. trích đ ch, tr. 137.

14. Bên Trung Hoa, th i Chi n qu c (479-221 TCN), t i n c T n, đ i đ i T n Hi u Công (c m quy n 361-338 TCN), t t ng Th ng ng (390-338 TCN), bày ra cách t ch c h kh u đ thu thu . Đ n đ i Đ ng, t th k th 7 m i b thu theo s h kh u, đ t ra thu "dung" đánh vào t ng cá nhân (t c thu đnh).

15. Keith Weller Taylor, sđd. tr. 75. V vi c n y, tác gi Taylor căn c trên sách Tam qu c chí c a Tr n Th . (Sách n y khác v i Tam qu c chí đ i n nghĩa c a La Quán Trung là m t b ti u thuy t.)

16. Nguy n Ng c Huy, Qu c tri u hình lu t, phiên âm, đ ch nghĩa và chú thích, Viet Publisher Th Quán, Hoa K , tr. 188.

17. Edward H. Schafer, Ancient China, New York: Time-Life Books, 1967, tr. 16 (17a), tt. 37, 38 (17b). Wang Ch'ung t c V ng Xung (27-97), tri t gia th i Đông Hán (25-220) là tác gi nhi u sách lý lu n v tri t h c, trong đó quan tr ng nh t là b Lu n hoành (Lun Heng, 30

quy n). Hoành là cái cân, nghĩa r ng là cân nh c, so sánh.

18. Hoàng Văn Chí, T th c dân đ n c ng s n, [nguyên b n b ng Anh văn], b n d ch c a M c Đ nh, Paris: 1962, tr. 22.

19. Yoshiharu Tsuboii, N c Đ i Nam đ i di n v i Trung Hoa, Nguy n Đình Đ u d ch, TpHCM: Ban Khoa H c Xã H i, 1990, tr. 142.

20. Nxb. S Th t, S th t v quan h Vi t Nam – Trung Qu c trong 30 năm qua [tài li u c a đ ng C ng S n Vi t Nam, không đ tên tác gi], Hà N i: 1979, tr. 16.